

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani

v dom dostavljen:		v upravnemu prejemnik:
ceo leto naprej	K 24—	celo leto naprej
pol leta	12—	pol leta
četr leta	6—	četr leta
na mesec	2—	na mesec

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Krvava bitka ob besarabski meji.

VSAKO URO SE PONAVLJAJOČI
RUSKI NAVALI MED TOPOROV-
CEM IN BOJANOM KRVAVO
ODBITE.

Dunaj, 20. januarja. (Kor. urad.)
Uradno se poroča:

Rusko bojišče.

Nova bitka ob besarabski meji je postala še ljutješa. Razen napadov, o katerih smo že včeraj poročali, in ki so se vršili v prvih južnih urah, so morale odbijati naše vrle čete, predvsem budimpeštanska divizija, do popoldne skoraj vsako uro na raznih točkah med Toporovcem in Bojanom trdovratne nave nadmočnih sil. Sovražnik je tekom bojev nekolikokrat vrl v naše strelke jarke, bil pa je vedno znova — zlasti vsled drznega protinapada hovedskih polkov št. 6 in 10 — s težkimi izgubami odbiti. Teren pred našimi okopi je posejan z russkimi mrtvili. Na bojnem prostoru posameznih bataljonov smo našeli po 800 do 1000 padlih Rusov.

Ostale fronte Pflanzer - Balti-
nove armade so se nahajale celo dan pod ognjem russkih topov. Tudi pri severni sosednji fronti v vzhodnji Galiciji se je vršil kratek topovski boj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 20. januarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 20. januarja.

Vzhodno bojišče.

Topovski boji in praske med predstražami na raznih točkah fronte.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

17. januarja. Zapadna fronta. Nemški letalci so leteli preko Sloka, Kurtenhofa (ob Dvini, 18 km severozapadno od Borkovca) in preko Dvinska. Pri Plakanevu (19 km) južno od Rige, Kokenhofu (21 km) vzhodno od Fridrihstata in pri Ilukstu so se vršili artillerijski boji. Na vas Lavrenskajo (ob Dvini, 21 km južno od Livenhofa) in iz okolice Drbilškova (22 kilometrov severozapadno od Dvinska) poročajo o dobrem učinku artillerije. — Kavkaška fronta. Turki so dvakrat poskusili priti na desni breg Arkhave, obkrotat pa so bili odbiti. V bojih 15. januarja so naše čete vjele 167 mož ter vplenile neko turško municipijsko skladisče z nekako pol milijona patronami in več tisoč naboji za topove.

Ruska ofenziva.

Bitka na severu se je dosedaj obnovila šele samo ob besarabski fronti, tam pa je tako silna, kakor nima bila še nikdar, vendar se je našim četam posrečilo, sovražnika povsod odbiti. Gotovo pa je, da se bo ofenziva tudi v vzhodni Galiciji zopet pričela. Vrši se torej nova bitka pri Toporovcu, ki ima očividno zopet namen, vplivati na nevtralno sosedo Romunijo.

osvobodi suženjstva, ki jemlje sapo Italiji. Gleda Balkana je povedal, da so ob zasedenju Skadra imeli sum na Črnogorje inako bi bili Italijani postavili svoje topove na Lovčen, bi bil samo avstrijski plen takoj večji. Italija bo utravnala svoje postopek po skupnem interesu skupnega boja. Italija je vstopila v vojno s pravimi nameni in preprvevalnimi dejstvi, katere bodo zavezniki vpošteli, ker so jim znane zlasti gospodarske težkoče Italije. Barzilai končno sodi, da ne bo nikakega upravičenega nezaupanja in da se ne bodo sile v neredu trtili, vsled česar more ponovno izreči svoje zaupanje v končno zmago v interesu narodne enote in evropske svobode. — Posebno pomembe vreden v govoru je pasus o italijskih topovih na Lovčenu. Barzilai priznava, da bi Italijani ne bili nič opravili na Lovčenu, kadar ne opravijo drugod nič vendar pa nato brblja zopet o končni zmagi.

Italijo more rešiti samo hitro sklenjen mir.

Berolin, 20. januarja. Neki so-trudnik lista »Tägliche Rundschau« je imel v Švici priliko govoriti z ugelednimi italijskimi politikom. Ta slika položaj za jake kritičen, dasi kriza še ni dosegla vrhuncu. Izjavil je, da more Italijo rešiti samo hitro sklenjen mir, ministrstvo Salandra mora odstopiti in Italija se mora zoper pridružiti Avstriji in Nemčiji. Sedanja italijska vlada se prelomila zvezo z osrednjima državama, naj ima sedaj tudi pogum, da pretrga vezi s svojimi sedanjimi zavezniki, ker ti niso izpolnili predpogojev zvezze. Preobrat mora priti, drugače nastane revolucija in anarhija, preobrat opravičuje najvišja živilska potreba.

Nasvet kraljice Jelene.

Preko Švice se poroča: Velikih posvetovanj 11. in 12. januarja v kraljevi vili Adea v Rimu se je udeležila tudi kraljica Jelena. Navzoči so bili poleg kralja vsi vodilni politični in vojaški veliki Italije. Izkazalo se je za absolutno nemogoče, da se pomaga Črni gori. Kraljica je nato nemudoma svetovala svojemu, v Rimu navzočemu bratu Danilu in očetu, ali naj zapusti deželo in takoj pribegi v Italijo, ali pa naj takoj ponudi mir Avstro-Ogrski. Drugi del svojega nasveta je toplejše poudarjal. Enakega mnenja, kakor hči, je bil tudi črnogorski kralj, in tako se je vresničil njen nasvet. Kraljica je neizmerno skrbela za usodo dinastije in svoje domovine črnogorske.

Italija zadeta v srce.

»Zürcher Post« piše na separativni mir Črne gore: Črna gora bo pač moral opustiti za vselej svoje nade, da se razširi na Dalmacijo in Hercegovino. To pomeni zaedno velik politični uspeh, ki ga je priborila Avstro-Ogrska z zmago nad Črno goro. Habsburška monarhija ima sedaj svoje južnovzhodne dežele bolj trdno v rokah kakor prej in obvladuje iz Kotora Adrijo, od katere je imela biti odstranjena, skoro neomejeno. Za Italijo pomeni ta udarec, zadan v srce vse njene vojne politike.

»Extrabladel« v Kopenhagnu piše: Ni bilo udarca močnejšega učinkovanja na Italijo. Ni zadosti, da se so razobilne sanje o gospodarstvu na Adriji, tudi vsa italijanska albanska politika je doživel težak poraz. Italijanski državniki ne vidijo daleč izpred se: oni niso imeli niti pojma o vojaških zakladih, katere je hraniila Avstro-Ogrska v sebi.

Veliko vznemirjenje v Italiji.

V Miljanu je zavladalo po kapitulaciji Črne gore veliko vznemirjenje. Množice so razburjeno vzklikale po ulicah, tako da je morala policija

izhaja vsak dan večer izvzemati nedelje in praznike.

Inserat veljajo: petostopna pett vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.

Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske:		za Nemško:
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta	13—	pol leta
četr leta	6:50	četr leta
na mesec	2:30	na mesec

Vprašanje glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnicu ali znamku. Upravnemu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Vojna z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. januarja. (Kor. urad.)
Uradno se poroča:

Italijansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

18. januarja. Vzdolž fronte od Stilferskega sedla do morja živalno artiljerijsko delovanje sovražnika z namenom, da bi motilo naša utrjevalna dela. Naša artiljerija je odgovarjala učinkovito. Na višinah severno zapadno Gorice je končala naša dne 15. zjutraj začeta proti-ofenziva s popolnim uspehom našega orožja. Kljub sovražnemu odporu, ki ga je podpiralo ljuto artiljerijsko strelenje, so zavojevale naše hirabre čete zopet vse jarke, katere smo bili morali zapustiti v noči na 15. t. m. Naša prvotna črta je s tem zopet popolnom vzpostavljena. Sovražni letalci so se prikazali včeraj nad spodnjim tokom Soče, naši obrambni topovi pa so jih pregnali. Lastni letalec je metal bombe na Volano v Lagarinski dolini, kjer je bivališče enega avstrijskega poljedelstva.

19. januarja. V dolini Chiese je povzročila sovražna artiljerija 17. popoldne v Cimego požar, ki pa je bil takoj zadušen. V represalijo je bombardirala lastna baterija cesto, od sovražnika še zasedeno. Tudi v Suganski dolini smo odgovorili na sovražno obstrelevanje Borga z

stražiti poslopja hujških listov »Giornale d' Italia« in »Corriere della Sera«.

Očitania brez konca in kraja.

Grmi in treska na Italijo iz časopisa njenih zaveznikov hujše od dne do dne. Vse je ocita, da je ona kriva balkanske katastrofe. Nobenega uspeha ob Soči in na Tirolskem, sedaj pa še krivda radi balkanske katastrofe! In hudo skripce je zašla Italija. Italijansko časopisje se sicer braniti, ali vse branjenje ne pomaga nič. »Corriere della Sera« pravi, da Italija nima na razpolago niti enega moža, ki bi ga mogla postaviti na kako drugo fronto. Kje so stotisoč Rusov, ki so imeli dati pomoč Francoski? Ni jih ne v Solunu, ne na zapadu, ne na Dardanelah. Italija mora braniti strašno fronto 700 km, dočim imajo zavezniki za komaj večjo fronto štirikrat takoli čet. Polom Črne gore je torej enaka krivda cele entente... Tako in enako se branijo Italijani, ali čim bolj se branijo, tem hujša so očitanja. Zavezniki Italije vstrajajo pri svoji trditi, da

ni storila svoje dolžnosti glede Balkana, s čemur je obenem očitajo, da je slaba zaveznica in se slabo izkazuje na bojišču. Vojni svet entente, ki se snide v soboto v Calais, bo odločeval glede Italije brez njenih zastopnikov.

Italijani ostanejo doma.

Lugano, 20. januarja. Z gosto-vostjo se razglaša, da je Italija opustila akcijo v Albaniji vzprivo kapitulacije Črne gore. Italijanski vojni svet v Rimu je sklenil ob Cadornovi navzočnosti po viharem prereknanju, da se tudi solunskega podjetja Italija ne udeleži več.

»Sveta edinost«.

Pod ironičnim naslovom »Sveta edinost« poroča pariški »Matin« iz Rima: Napadi reformnih socijalistov na Salandrov kabinet so bili taki, da se je bilo batiti, da bo ta stranka, ki je dosedaj podpirala politiko ministrstva, postala nevarna vladi. Ali »Matin« ve, da ne bo nič hudega in za sedaj se ni batiti kakke krize, zmagal je še »sveta edinost«.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. januarja. (Kor. urad.)
Uradno se poroča:

Jugovzhodno bojišče.

Nobenih pomembnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. januarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 20. januarja.

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOVRAŽNO BRODOVJE JE BOMBARDIRALO DEDEAGAČ IN PORTO LAGOS.

Sofija, 20. januarja. (Kor. urad.)
Uradno se sporoča: Dne 18. januarja ob 8. dopoldne se je pojavilo iz 24 vojnih enot sestavljenih sovražno brodovje pred Dedeagacem. Ob 9. uri 42 minut so pričele ladje obstrelevati mesto in višine v okolici. Obstrelevanje je bilo opoldne končano in ladje so odpilile na visoko morje. Bombardement ni zahteval nobenih človeških žrtev, le 4 konji so bili ubiti. Isto dan je križarilo iz 16 enot obstojalo sovražno brodovje od 8. dopoldne do 1. popoldne v zalivu Porto Lagos. Ob 1. uri 5 minut so začele sovražne ladje bombardirati vi

Ustavljene podpore Črni gori!

Preko Rotterdamu javljajo: Angleška banka je prenehala izplačevati Črni gori od angleškega parlamenta odobrene podpore. Tudi Rusija je sistirala izplačevanje podpor kralju Nikiti.

Spor v črnogorski vladarski rodbini.

Iz Rima poročajo: Vsled kapitulacije Črne gore je nastal v črnogorski vladarski rodbini oster spor. Prestolonaslednik Danilo, ki je moral s svojo nemško soprogo pred 6. mesecem Črno goro zapustiti, se je vrnil sedaj domov, princ Mirko in njegova žena, oba pansionista, pa sta se preselila v Rim, kjer bodeta gosti kraljice Jelene.

Kdo je kriv?

O vtisku, ki ga je napravila kapitulacija Črne gore v četverozveznih državah, sicer še ni obširnejših poročil, razven onih o konsternaciji v Italiji, vendar pa se da že iz do sedanjih vesti, ki prihajajo iz Londona in iz Pariza, spoznati, da sta četverozvezna diplomacija in javnost silno deprimirani. Francoski in angleški listi očitajo Italiji v ostrih besedah, da je zakrivila črnogorsko nesrečo. To vzbuja zopet ogorčene proteste v italijanskem časopisu, ki brezobzorno napada svoje zaveznike. »Corriere della sera« pravi, da mora Italija braniti edinole svojo severno, 700 kilometrov široko fronto, za kar ima komaj četrtnino onega vojaštva na razpolago, ki ga uporablja zavezniki na enako široki fronti.

Kronska svet v Atenah.

Preko Sofije poročajo: V Atenah se je vršil kronska svet, ki je sklepal o nadaljnem postopanju Grške. Politični in vojaški krogi so složni, da mora Grška ostali neutralna.

Vesti o resnih dogodkih v Atenah so napačne. Mesto je mirno.

Kralj in poslaniki centralnih držav

Aten ne nameravajo zupustiti.

Grška utruje svoja pristanišča.

Iz Aten poročajo: Grška vlada je sklenila, utrditi obrezje in pristanišča, da prepreči nadaljnja kršenja svoje neutralnosti.

Republikansko gibanje na Grškem.

»A Vilag« javlja iz Soluna, da ima grška vlada dokaze, da so osnovali Venizelosovi pristaši obširno zaroto, ki naj bi strmoglivala dinastijo ter uvedla na Grškem republikanski režim. Venizelos ni neposredno udeležen, ker se nahaja pod trajnim nadzorstvom.

Vlada je preprizana, da bo mogla republikansko gibanje pravočasno zatreći.

Rotterdamski listi poročajo, da je imel Venizelos nedavno političen govor, v katerem je dejal: Politika države se mora ravnati po okolnostih in njenem geografičnem položaju. Zdi se, da naša vlada tega načela noče priznati. Naši interesi se v niti eni točki ne krijojo z interesimi obeh glavnih držav četverozvezja, pač pa se nahajajo v ostrom nasprotju z avstrijskim in nemškim. Naša vlada je za to slepa, kakor je slepa napram bolgarski neutralnosti. Upam, da bo mogoče se izogniti nesreči, ki nam, kakor vidim, grozi. Naše edino upanje je, navzočnost francoskih in angleških čet v Solunu in njih skorajšnje ojačanje.

Nova ruska demarša v Romuniji?

Preko Bukarešte poročajo: Kapitulacija Črne gore je izvzala v ruskih merodajnih krogih veliko konsternacijo.

V Petrogradu se je sestal kronska svet, katerega sta se udeležila tudi veliki knez Nikolaj Nikolajevič in japonski veleposlanik.

Govori se, da je bilo sklenjeno, izvršiti v Bukarešti novo demaršo ter

zaprositi romunsko vlado za nujno pomoč.

Nabori na Romunskem.

Iz Bukarešte poročajo: Romunsko vlada je odredila nabore za letnik 1918. na dan 15. februarja.

Istočasno morajo letniki 1915., 1916. in 1917. k ponovnemu prebiranju ter

vsi oni, ki imajo prostovoljsko pravico, pa dosedaj še niso bili potrjeni.

Dne 31. marca morajo nove kategorije pod orožje, dopusti radi študija

so preklicani.

ZAPADNO BOJISCE.

POLOŽAJ NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 20. januarja. (Kor. ur.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 20. januarja.

Zapadno bojišče.

Angleži so, uporabljajoč dim-

nate bombe, snoči napadli naše pozicije, severno Freilinghien, par sto metrov na široko.

Sovražna artiljerija je načrtoma obstrelevala cerkev v Lensu. Nemško letalo je zbito iz sovražne letalske flotilje neki angleški bojni dvokrovnik z dvema strojnjima puškama. Ob Yseri je prisilil ogenj naših obrambnih topov neko sovražno letalo, da je moralo v sovražni črti pristati.

Naša artiljerija je potem sovražno letalo uničila. Včeraj ponoči smo

bombardirali vojaške naprave v Nancyju.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO PONOČILO.

17. januarja zvečer. V

Belgiji je obstrelevala naša artiljerija med Westendom in Middelkerkom zbirajoče se sovražne čete, ki

so imele precešnje izgube. Dva so-

vražna letalca, ki sta letala v smeri

na Dunkerque, so naši specijalni topozi obstrelevali ter prisili, da sta se obrnila. Letalca sta vrgla 4 bombe na nasipe, toda brez uspeha. Med

Sommo in Aisne smo obstrelevali nemške strelke Jarke pri Herbecourtu, zapadno od Peronna in milin Soustoutem. Severno od Aisne so provzročile naše baterije precejšnjo škodo v sovražnih napravah na visoki planoti Vauclerc in v okolici Cholerafarme (severo - zapadno od Berry - au bacu). Vzhodno od višine ob Maasi so obstrelevali naši dalekosežni topovi sovražne žitnice pri Conflans in Jarnisy (Južno od Brijeja). Iz obstrelevanj hiš je bilo videti, da so se dvigali plameni in gost dim.

shopulos, poveljnik 8. grškega armadnega zbora, je obiskal generala Sarraila ter se pritožil, da so Franci razstrelili most pri Demirhisaru, vsled česar je železniška zveza z vzhodno - makedonskimi provincami pretrgana in aprovizacija tamkajšnjih grških čet otežkočena. General Sarrail je odgovoril, da je moral most razstreliti, ker se mora zavarovati proti napadu z boka. Na ugovor generala Moshopula, da se takega napada ni bat, ker je vzhodno - makedonsko ozemlje zasedeno od grških čet, je odgovoril Sarrail, da mu to dejstvo ne nudi nikake garancije, odkar mu je grška vlada uradno sporočila, da se bodo grške čete v slučaju ofenzive centralnih držav umaknile.

Belgijsko poročilo.

17. januarja. Artiljerijska delavnost je danes zopet pridobilna na pomenu. Razdejali smo sovražna dela pri Wouumu in Pöselu.

Odstavljeni francoski generali.

General Monroe je bil odstavljen, zaradi raznih taktičnih napak tudi divizijski šef Bontemps prefekture Meurth in Mosel je bil odstavljen, ker je bil med obstrelevanjem Nancyja zbežal.

Ententni vojni svet.

Iz Londona poročajo, da so Franci odklonili angleški predlog, da naj se solunsko podvzetje opusti. Tekom prihodnjega meseca se bo vršil baje tozadenvi skupni vojni svet v Parizu ali Calaisu. Zatrjuje se, da bo vojni svet, ki se sestane jutri brez italijanskega zastopnika v Calaisu, odločil o bodočem stališču Italije.

BRAMBNA DOLŽNOST NA ANGLEŠKEM.

Na željo lorda Kitchenerja je odpadel dostavek k angleški brambni dolžnosti, ki zahteva, da se morajo javiti vsi, več kakor 18letni moški, ki so bili po 15. avgustu 1915 vpisani v narodni register. Vlada je sprejela dostavek, ki daje admiraliteti prvo pravico do rekrutov.

Boji na morju.

DELOVANJE NEMŠKE IN AVSTRO-OGRSKE MORNARICE V DECEMBRU.

Dunaj, 20. januarja. (Kor. urad.) Z merodajne strani dobi c. kr. brzjavni korespondenčni urad pregled mesece decembra l. i. potopljeni sovražnih ladij. Pregled podaja jasno sliko uspešnega delovanja zavezniškega brodovja ter kaže, kako občutne izgube trgovskih vrednot je imel sovražnik tudi pretekli mesec.

Vsega skupaj je sovražnik na podlagi neovzročnih dat izgubil 24 ladje s skupaj 104.466 tonami. V resnic je škoda sovražne trgovine mnogo večja, ker do sedaj ni zanesljivih poščil o potopljenih parnikih vsled kolizij, min, nasedenja in drugih okolnosti. V kolikor pa je razvidno iz objav v časopisih, se zvišajo sovražne izgube gotovo na najmanj 130.000 ton.

Italijanske fantazije.

Dunaj, 19. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: »Popolo d'Italia« je prinesel 15. decembra 1915. vest, da je bilo zadnja dva meseca potopljenih že devet nemških in avstro-ogrskih podmorskih čolnov. Da bi bila ta vest bolj verjetna, so bile navedene tudi podrobnosti, kje in kdo je uničil te podmorske čolne. Temu je pridodal list domnevo, da je uradna razglasitev teh uspehov s strani ententnih držav izstala najbrž iz oportunitnih vzrokov. Temu nasprotoji bodi konstatirano, da so »potopljeni podmorski čolni« eden izmed onih izrodkov fantazije, ki niso baš redki v ententnem časopisu, ker so nemški in avstro-ogrski podmorski čolni v Sredozemskem morju pet mesecov sem polnoštevilni ter se počutijo kar najboljše.

TURSKA VOJNA.

TURŠKO URADNO PONOČILO.

19. januarja. Dardanska fronta. Dne 18. t. m. zjutraj je vdržani sovražni monitor pod zaščito sedmih iskalcev min in neke oklopnice v Saroški zaliv ter začel streljati v smeri na Galipoli in na druge točke, pri čemer so uporabljali aeroplane za opazovanje. Naše v okolici postavljene baterije so energično odgovarjale na ogenj. Ko so 3 naše kroglice zadele oklopno, se je ta z monitorjem oddaljila. Popoldne je ista oklopna streljala zopet v isti smeri. Naše baterije so odgovarjale ter zadele zadnji del ladje. Ta je začela goreti in se je moralna odstraniti.

Kavkaška fronta. Bitka ki se je včeraj zopet pričela, je trajala do večera. Obklilni poskusi so se vsled naših protkorakov ponesrečili. Z ostalih front ničesar novega.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 20. januarja.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske leta 1915. Župan gosp. dr. Ivan Tavčar otvoril je 6. popoldne sejo, imenuje za overovatelja zapisnika občinske svetnika gg. Bonaca in Lillegera ter naznani, da so svojo odstotnost opravili občinski svetniki gg. Knez, Kavčič in Pavšek. V vojakih odhajata občinska svetnika gg. dr. Ambroschitz in Srebot, katerima želi, da bi se zdrava zopet vrnila.

Kapitulacija Črne gore.

Slavni občinski svet!

Odkar smo zadnji zborovali, se je zgodilo nekaj ponosnega za Avstrijo, kar je v tožljivo čustvu naših srce. Naša hrabra armada je polnoma premagala enega svojega nasprotnika ter ga prisilila, da je prosil za mir. V veliko veselje nam je to dejstvo in dobro znamento za prihodnost. S hvaležnostjo se spominjamo na tem mestu naših spretnih vojskovodij in občudovanje naših hrabrih junakov, ki so svoje prapore ovenčali s tako zmago. Bog živi Avstrijo!

(Občinski svetniki, ki so stoje poslušali županovo izjavo, so se oglašili s klici »Živio!« in »Slava!«)

Župan je došel dopis deželne vlade, v katerem se sporoča mestnemu svetu. Načišča zahvala za vdanostne izjave povodom 65-letnice vladanja Njegovega Velikanstva.

Smrt poslanca Povšeta.

Župan gosp. dr. Ivan Tavčar nato nadaljuje:

Slavni občinski svet!

Dne 5. januarja je preminil odličen naš mož, poslanec Franc Povš. Bil je, kakor vsa javnost ve, politik, toda velika zasluga njegova je bila ta, da mu politika ni mogla zadušiti dobrega srca. Zato so mu morali ob njegovem grobu tudi njegovi politični nasprotniki dati spričevalo, da je zginil z njim izmed nas dober, pošten in vosten mož. Bil je tudi od leta 1886. do leta 1891. član občinskega sveta ljubljanskega ter je tudi v tej korporaciji deloval, kakor je bila pri vsaki priliki njegova navada, požrtvovano in vneto za korist mestne občine ljubljanske. Obžaloval sem, da meni samemu ni bila dana prilika, spremeti poštenjaka in prijatelja na zadnji poti, bil sem odsonet v Gradcu, zagotavljam pa njeni častiti rodbini, da bo postal meni in vsemu občinskemu svetu trajno v najboljšem spominu. Slava njegovemu spomini!

Dne 6. januarja je umrl našemu prijatelju in tovaršu gosp. Beliču sin. Izkazal sem pokojnemu zadnjo čast ter izrekam težko prizadetemu očetu svoje in občinskega sveta soznanje.

Umrl je celovski župan dr. Gustav vitez Metnitz. Izrekel sem sožalje ter dobil za te izraze zahvalo. Pod njim je bil stik med obema mestoma prav lahek in želim le, da ostane tako tudi v hodoče.

Dolga so mestni občni ta - ledarila: Neimenovana tvrdka v Ljubljani za mestne uboge - zlasti za siromašne otroke, češ, da so sedaj najbolji reveži, 300 kron; Pavel Pollak, trgovec, povodom smrti svojega brata Roberta, sošef tvrdke Brata Pollaka, za uboge sirote in vdove padlih vojakov na Kranjskem, 200 K; Ferdinand Gruška, trgovec, za vdove in sirote padlih vojakov kranjskih, 100 K; Filip Sunančič, posestnik, poleg 50 K za »Brambeni ščit«. Še 50 K za mestne uboge, skupaj 100 kron: Adolf Mladič, linijski kapitan, mesto venca Josipu Pleiweisu, za vdove in sirote slovenskih vojakov, 100 K; Josip Židar, posestnik in trgovec, kakor običajno vsak mesec od najmenščine vojaških oblasti delno vsoto za aprovizacijo mestnih ubogih v znesku 93 K 75 vin. Stanovalci v hiši št. 24 na Mestnem trgu, mesto venca na krsto hišnega posestnika Josipa Plei

Šiške za ljubljanskega meščana, ker so vse predpogoji dani.

Mestne vožnje.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča: Razmere glede mestnih voženj so postale naravnost neznotne, zlasti kar se tiče odvajanja smeti. Prej je bilo na razpolago 11 voz, danes jih je samo še 6. Tudi pri pospanju cest je nastal nered ter je notorično, da voznikov ni dobiti. Občina se mora torej pričeti emancipirati od teh voznikov ter naj to storiti na ta način, da odredi hlev za 20 parov konj, kupi 20 parov konj in mrvor ter v bodoče ne daje več mestnega sveta v najem. Dosedaj so stale mestne vožnje na leto nad 80.000 K. Akcija se bo pozneje prav dobro obnesla, za enkrat pa je mogoče misliti le na največjo potrebo. Županu se naroča, da prevzame po možnosti mestne vožnje pod lastno režijo ter se mu dovoli za to kredit 40.000 krov, ki ga obsegra proračun že v izdatkih za mestne vožnje. — Sprejeto.

Težkih voženj pa za enkrat mesto samo še ne bo moglo prevzeti, zato so bile razpisane. Ogglasil se je samo gosp. Josip Turk, ki je nastavil te cene za prevoz enega vagona v mestno elektrarno 18 K, v druga mestna poslopja 22 K, k vodovodu v Kleče 30 K. Zvozil bi na dan 4 vagona. Drugih reflektantov sploh ni ter ne preostaja drugega, kakor da se ta ofert sprejme za dobo enega leta. — Sprejeto.

Pogrebni zavod in elektrarna.

Glede nakupa stavbišča ob poslopju mestne elektrarne ob podališani Copovi ulici in Karol Kotnikovi ulici poroča podžupan g. dr. Triller, da je treba misliti na to, da dobi mestni pogreni zavod lastne prostore in lastno streho. Pogajanja glede hiše Orlavala Dolenca v Strelški ulici niso imela uspeha, dobil bi se pa ugoden svet od tvrdke Toenies direktne za mestno elektrarno po 17 K m². Sveta je 2150 m². Ta svet ne bi bil samo za pogrebni zavod, marveč tudi za neobhodno razširjenje mestne elektrarne. Sprejeto. Županu se dovoli, če bi ne dobil denarja drugače, da sme najeti na posestvo posojilo 20.000 K. Sprejeto.

Občinski svetnik g. Hudovernik poroča o ponudbi gospe Bretlove za stavbišče 24 m dolgo ob cesti in 50 m globoko na svetu hiševskoga vojaškega oskrbovališča v izmeri 1200 m², ki se ji sklene prepustiti po 35 K za m², obenem se ji odkupi svet podrite hiše na Turjakem trgu za isto ceno. Svet mora zazidati z monumentalno stavbo temom dveh let po sklepnu miru.

Župan g. dr. Tavčar konstataira izrecno, da izkupiček iz sveta, ki ga bo občina dobila pri oskrbovališču, ne spada med temeljno premoženje, ker je naravnost določeno, da se kupnina teh stavbišč stavi tudi v proračun v pokritje primanjkljajev mestne občine, vzlic temu bo vložil s tem pridržkom prošnjo do deželnega odbora, pa samo, da se bo mogel izvršiti zemljeknjični prepis ter obenem za vsak slučaj konstatira navzočnost kvalificirane večine. Obenem naznanja župan, da mu je došla ponudba za nakup Obrezove hiše, katere svet pa je manj vreden kakor svet na Turjakem trgu, za 35 K za m².

Draginjska doklada magistratnim uradnikom.

Poroča podžupan gospod dr. Triller. Lani avgusta se je dovolila magistratnim uradnikom draginjska doklada, ki je stala mestno občino nad 22.000 krov. Razdelil jo je župan po načrtu, proti kateremu ni bilo resne pritožbe. Razmere so se od tedaj poslabšale ter je naravno, da so uradniki in uslužbeni priznali z novo prošnjo. Dovoli naj se županu kredit 24.000 K ter mu naroči, da razdeli draginjsko doklado po istem načrtu, kakor lani. Sprejeto.

Podžupan g. dr. Triller poroča nadalje o prošnji, ki jo je vložilo

Ljubljansko učiteljsko društvo.

za dovolitev stanovanjske doklade. Oženjeni učitelji namreč dobivajo od deželi 50 % stanarsko doklado, cesar pa neozneni ne dobe. Deželni odbor je zadnjic sklenil pospoliti draginjske doklade na vse učitelje brez razlike. Glede stanarske doklade pa ima deželni odbor pomisleke češ, da bo morala po novem šolskem zakonu, ki pa še ni sankcioniran, stanarinu nositi občina in je sklenil resolucijo, da bi deželni odbor sedaj z veseljem pozdravil akcijo mestne občine, ki jo je bil isti deželni zbor svoj čas odklonil, da dobe ti učitelji kompenzacijo v podpori iz občinskih sredstev. Zato predлага, da se da učiteljem, ki niso deležni deželnih stanarskih doklade, enkratna podpora v skupnem znesku 3400 K, zanika se pa obenem, da bi bila mestna občina zavezana dajati stanarsko doklado učiteljem.

K besedi se oglaši občinski svetnik g. Dimnik.

Slavni občinski svet!

Z veseljem pozdravljam pravkar stavljeni predlog v prilog ljubljanskemu učiteljsvu ter se v imenu »Ljubljanskega učiteljskega društva« gospodu županu najtopleje zahvaljujem, da je postavil ta predlog na dnevnji red. Poudarjam, da bo ta stanovanjska doklada, če bo dovoljena, darilo mestne občine mestnemu učiteljstvu; zakaj mestna občina ljubljanska ni dolžna, dajati mestnemu učiteljstvu stanovanjskih dokladov, ker spada vse mestno učiteljstvo po znani »lex Šuklje« pod deželno upravo in oskrbo. Ce pa slavni občinski svet dovoli to doklado, bo tem poskazal, da vpošteva zasluge ljudskega učiteljstva za razvoj naroda in države in da ne pusti, da bi ta kulturni delavec v teh težkih časih stradal in trpel pomanjkanje.

Ni danes čas za to, da bi na široko opisoval zasluge ljudskega učiteljstva za narod, domovino in državo. Dotaknem naj se samo zaslug učiteljstva v sedanji svetovni vojni. Kaj mislite, kje neki so se navzeli naši hrabri junaki ob soški fronti tistega navdušenega patriotizma in tiste neugasljive ljubezni do cesarja in domovine? Šola je tisto torische, kjer se kuje avstrijski patriotizem in ljubezen do cesarja in domovine! In učitelj je pa tisti faktor, ki vlivá v mlaada srca to gorečo domovinsko ljubezen. Učitelj je kovač bodočnosti naroda in države, berač pa, kar se tiče njegovih dohodkov! In že je leta 1866. zmagal pruski učitelj, sime-mo trditi z vso gotovostjo, da bo v svetovni vojni pa zmagal avstrijski učitelj. S svojimi nedanljimi učenci stoji na bojnem polju s puško in sabljo v prvih vrstah ter tvega kri in življenje za cesarja in domovino in razmeroma ne najdemo v nobenem stanu toliko črnoobrobljenih imen, kakor v učiteljskem stanu. Samo slovenski učitelj je nadlo za cesarja in domovino že peti in trideset!

In kaj pa mi doma?

Mi doma bi pa lahko rekli: Moritri vos salutant! A navzlic vsemi pomanikanju in tripljenju storno, kar moremo in moramo, zakaj zbrali smo na poziv naše organizacije že nad 36.000 K za Rdeči križ. Za 3. vojno posojilo je bilo potom kranjskih ljudskih šol podpisanih nad tri in en četr milijona krov. In znano je, da koliko kuhinjski možnarjev, bakrenih, mesingastih in drugih predmetov se je nabralo po šolah. Samo v Ljubljani smo nabrali nad 300 kuhinjskih možnarjev ter 14 velikih zabojev bakra in mesinga. Pobabilo tudi ne smemo na ogromno število božičnih daril za vojake. Iz Ljubljane se je odpalo nad 6000 zavirkov na bojno polje. Merodajni krog in drugi naravnost občudejo patriotsko delovanje ljudskega učiteljstva. In takemu patriotskemu učiteljstvu velja današnja stanovanjska doklada. Naj ne bo izmed slavnega občinskega sveta nikomur žal za ta dar, zakaj obrodil bo dober sad, ker je položen domovini na altar. Zato priporočam, da se predlog sprejme.

Podžupanov predlog je bil nato sprejet. Po poročilu občinskega svetnika g. Likozarja se zviša nato Elizabetini otroški bolnici podpora od 1500 K na 2000 K. »Slovenski planinskemu društvu« pa se dovoli običajna podpora 1000 K in enkratna izredna podpora 500 K.

Občinski svetnik g. Smole poroča o prošnji kuratorija »Slovenske trgovske šole« za izplačilo leta 1908. sklenjene letne subvencije za leta 1914, 1915 in 1916 po 1000 krov. Izplača naj se ta subvencija za leto 1915 in 1916, za leto 1914 pa ne kaže, ker je bil deželni odbor ta znesek že nakazal v svoječasnem izplačilu 4000 K. Proračun se vzame na znanje. Sprejeto.

Občinski svetnik g. Dr. Novak poroča o novi dovozni cesti k državnemu kolodvoru. Cesta je stala 11.300 K 18 V. Glede pokritja tega izdatka se je vršila konkurenčna obravnavna, katere so se udeležili prizadeti faktorji, občina, deželni odbor, državna železnica in vojaška oblast. Zastopnika občine gg. dr. Zarnik in ing. Prelovšek sta vzelata poročilo na znanje ter izjavila, da se mestna občina zaveda svoje konkurenčne obveznosti, konstatirala pa sta obenem, da se nivo ceste ne sklada povsem s prvočno določenim nivojem regulačnega načrta, v sledi-cesar bo morala mestna občina cesto opraviti, kar ji bo prizdrožilo stroške, za katerih delno pokritje naj se naprosi vojaško oblast, morada na ta način, da da na razpolago delavce in vprego. Državnoželezniško ravnateljstvo želi nadalje brezplačni odstop sveta ob izlivu ceste na trg pred kolodvorom. Izjava za stopnik mestne občine se potrdi.

Po poročilu istega poročevalca se oddajo mestna dimnikarska dela

S triclju in Vrhovcu za 2541 K 20 v. ker sta najnižja ponudnika.

Aprovizacija mesta Ljubljane.

Podžupan g. dr. Triller poroča nato o delovanju aprovizacijskega odseka.

Zadnji čas je bilo slišati večkrat kritike o aprovizaciji mesta. Vsem je še v živem neprijetnem spominu zadrega, v katero smo prišli koncem decembra glede moke, dasiravno smo imeli založenih za moko nad 70.000 K. Moke pa takrat absolutno ni bilo mogoče dobiti. Zato sem se 10. t. m. peljal na Dunaj, da tozadnevo pojasmim in spravim v red. Zahteval sem obenem, da se zviša kontingen moke za Ljubljano, ker s sedanjim kontingentom absolutno ne more več shajati. Ljubljana je namreč vsled beguncem in vojakov ter rodbin častnikov tako narasla, da prvotno določeni kontingen absolutno ne zadošča več. Na drugi strani pa sem se tudi pritožil, da prihaja moka za Ljubljano prepočasi in predko in da si Ljubljana ne more načiniti niti za teden rezerve. Naglašal sem tudi, da ogrski mlini ne dobavljajo dosti krušne moke in da na umetni način draže kruh, kar je za gotove sloje naravnost katastrofalno. Nekaj časa se je cena tako povisala, da je stal 1 kg kruha 1 K 24 v. Županu in deželnim vlaži pa se je posrečilo, da smo dobili belo moko po starci ceni, tako da se oddaja sedaj 1 kg helega kruha po 80 v. Žalostno pa ostane, da smo prisiljeni peči bel kruh. Temu so krivi ogrski mlini, ker pri taki mletvi več zaslužijo, ker jim ostanejo otrobi. Uspeh mojega potovanja na Dunaj je bil ta, da se bo na podlagi novih statističnih podatkov kontingen moke za Ljubljano nekoliko povečal. Zahteval pa sem tudi dobro dobo koruze, da se meša med krušno moko. Potolažili so me, da bo Ljubljana nakazana na romunsko koruzo, ki pa se bo pričela dovajati šele pričetkom februarja, in da se bodo potem razmere izboljšale. Dozvane razmere za moko so se med tem že izboljšale.

Župan pa je imel že prej lepo idejo, poskusiti izven kontingen kupiti na Romunskem moko. V tem oziru pa smo naleteli na absoluten odpor vojnega žitnega urada, ki edini smo kupovati romunsko moko.

Sedaj smo prišli na to, da se ljubljanska oklica prelbralno obdaruje s krušnimi kartami. Oklica šteje okrog 10.000 prebivalcev, odda se pa nad 13.000 krušnih kart. Treba bo skrbeti da se napravi tu red in da se prepreči kupčija s krušnimi kartami, kakoršna se je v ljubljanski oklici že pričela.

Opozarijam, da pridejo 30. t. m. v promet nove krušne karte, deljene za kruh in za moko. Stvar bo potem še boli komplikirana.

Mestna aprovizacija se trudi na vse načine, odpraviti nered in nevoljo. Storila je v tem pogledu vse, kar se je dalo storiti in če občinstvo ni zadovoljno, gotovo ni krivo mesto. Ko je mesto še samo peklo kruh, je bilo na razpolago 11 prodajalnih, zdelo se je, da je vzrok nezadovoljnosti premajhno število prodajalnih, danes pečajo peki kruh in je 30 prodajalnih, nevolja pa ni nič manjša. Temu ni kriva občina.

Konstatirale so se pri nekaterih pekih zlorabe in skrbelo se bo, da bo vse to prenehalo. Apelirati pa moram na potrnjenje in disciplino občinstva. Pekarne se morajo zjutra odpirati istočasno in tudi zvečer od 6. ure naprej se prodaja kruh. Sedaj hemo poskusili še rajonirati krušne karte, da bo dobival vsak kruh le v svojem okraju.

Interveniral sem tudi zaradi premoga. Bila je velika kalamičeta, toda razmere so se že izboljšale. Plinarna je pri najzmernejši porabi pre-skrbljena za par tednov.

To je bil uspeh mojega potovanja na Dunaj ter se moram pri tem zahvaliti deželnemu poslancu gosp. pl. Šuklju, ki mi je šel povsod na roko in njegovemu očetu gosp. dvornemu svetniku pl. Šuklju, ki mi je stavil tudi še zanaprej na razpolago svoje izkušnje in svojo pomoč.

Tudi na drugem polju je aprovizacijski odsek razstiral svoje delovanje. Zaklanih je bilo nad 500 pršajev ter se je mast in slanina prodajala po nizkih cenah. Meso se je moral nasoliti in ga imamo 18.000 kg, ki se bo posušil ter potem prodajal po primernih cenah.

Dobil sem na Dunaju tudi nekaj fižola, ki se bo prodajal po 56 v. Opozarijam, da ponujajo sedaj starogrski fižol po 116 do 120 K stot.

Rekvizacija krompirja v okolici Kranja se je izvedla ter je dala 56 vagonov, ki so bili takoj prodani. Dosegli pa smo sedaj tudi rekvizicijo v kamniškem in ljubljanskem okrajem glavarstvu ter bo krompir na razpolago po 11 K 20 v. Nekaj krompirja si bo morala mestna občina rezervirati, da ga bo mešala, kar je predpisano, po 10% v kruhu.

Tudi rdeč se je posrečilo dobiti nekaj po zmerni ceni. To pa je že uspeh nove organizacije, ki se je ustanovila po inicijativi splošne aprovizacijske družbe in v kateri sem poleg 6 trgovcev tudi jaz kot zastopnik mesta. Je to podružnica dunajske centralne, ki ima monopol za nakup in dovažanje inozemskih živil. Avstrijski agenti so si namreč na nemškem trgu drug drugemu licitirali blago, tako da je moral država monopolizirati ta nakup. Kranjska podružnica je sedaj pricela delovati ter je nakupila že 3 vagona riža in posrečilo se mi je, za Ljubljano dobiti poldrugi vagon. V enakem razmerju se bodo razdelila tudi druga živila, kakor kaša in mast.

Iz mojega poročila pa se je razvidelo, da mesto ni držalo rok križem, da pa se ima boriti z velikimi težavami, zato pa zahteva od prebivalstva le potrpljenja. (Odobravljeno v pritrjevanju v zbornici in na galeriji.)

Zupan gosp. dr. Tavčar omeni, da se je podžupan gosp. dr. K. Trillerju posrečilo, preskrbeti mestu tudi krmila, kar je lep uspeh, ker je krmil še dosti manj, kakor živil. Ljubljana stoji sedaj v indirektni zvezi s centralo za krmila ter dobi že 1 vagon otrobov. Treba pa bo pri živini poseči vsekakor po suragati.

Ker se nikdo ne oglaši več k besedi, zaključi župan javno se.

Tajna seja.

Primož Auerjeva ustanova v znesku po 130 K se podeli Silveriji in Viliju Franchetti. — Dragotin Zagareva ustanova v znesku 500 K se podeli Klotildi Praprotnik in sestrami Kapelj. — Ivan Kavčič, Josip Podlogar in Ivan Dermota se imenuje s 1. januarjem 1916 za stalne mestne uslužbence. — § 11. in 36. službene pragmatike za mestno pomožno uradništvo se spremeni v toliko, da se določi stanarina. — Vdovi grajskega čuvara Lukožič se določi pokojnina letnih 600 K in posmrtna čefer, obenem se za grajskega čuvara začasno imenuje Franc Lukožič. — Prošnja Anton Streljaj za podelitev tesarske koncesije se odkloni.

Razširjenje vojnoslužbenega dolžnosti.

Danes je izšla v obeh državah monarhije naredba, ki razširja vojnoslužbeno dolžnost do starosti 55. let. Doslej je ta dolžnost veljala samo do 50. leta starosti. Pravi se, da je bilo to potrebno, ker se je vedno več ljudi iz črnovojniških kategorij poklicano na službo z orožjem in je to treba nadomestiti. Čez 50 let stare osebe se bodo vporabljale v notranjosti monarhije le zadaj za armado, ki je na bojišču, v pokrajnah, kjer je mesto še samo peklo kruh, je bilo na razpolago 11 prodajalnih, zdelo se je, da je

je z Goriškega, katere je prepodila vojna nevihta iz domovja, so res prav potrebn podpore. Zaslužijo pa jo tudi prav pošteno, saj trpe za svojo domovino in za presvitlega cesarja. Nikar ne zabimo svojih bratov. Naša dolžnost je, da jim pomorimo!

— »Glasbeni Matici« so naključno požrtvovalno velikodušno podpore: g. dr. Josip Georg, odvetnik, Šmarje pri Jelšah na Štajerskem, 20 K; g. dr. Ivan Žolger, c. kr. sekcijski šef, Dunaj, 14 K; g. Jakob Zelenik, posestnik, kavarnar in slasčičar, Ljubljana, v počastitev spomina svoje ljubeznejive hčerke Fini, 50 K. Srčna hvala požrtvovalnim ljubiteljem naše glasbene kulture.

— Omejitve pri prodaji izločenih eraričnih konj. Višje armadno poveljstvo je sporazumno s poljedelskim ministrstvom objavilo, da smejo v vojni stojeti vojaški oddelki in zavodi na dražbi oziroma konjskim msesarem prodati, odnosno pobiti samo one konje, katerih ni maralo prevzeti poljedelsko ministrstvo, in ki so bili za vsako drugo porabo spoznani kot nesposobni. Konjski prekupeci so pri teh kupnjah izključeni.

— Iz krogov trgovskih sotrudnikov smo prejeli: Pred par dnevi objavljeni odlok c. kr. deželne vlade, da veljajo od 1. januarja 1916 dalje glede trgovinskega nedeljskega počitka iste odredbe, kakor pred vojno, se je za Ljubljano v toliko izpremenilo, da je v vojnem ozemljiju dovoljeno nedeljsko obratovanje od 8. do 11. ure dopoldne. Večina ljubljanskih trgovcev pa ima kljub temu dovoljeno svoje trgovine že ves čas zaprte, ker uvideva potrebo, da po šestdnevne napornem delu, ki se sedaj radi pomanjkanja osobja še bolj čuti, tudi trgovski uslužbenec potrebuje en dan oddih in počitka.

Razen tega nedeljski promet in dobiček pač nista tolika, da bi bilo nujno potrebno, odpiranje trgovin, kar p. n. občinstvo v veliki meri uvažuje in si svoje potrebsčine krije med tednom. Iz teh razlogov apelujemo tudi na ostale p. n. trgovce in gg. šefe, naj blagohotno uvažujejo potrebe svojih nastavljencev in jim dovolijo popoln nedeljski počitek.

— Javna ljudska knjižnica gospodarskega naprednega društva za Šentjakobskega okraja podaljša zaradi rastočega obiska svoje poslovne ure in sicer ob torkih in četrtkih od pol 6. do 9. zvečer; ob sobotah od 5. do 9. zvečer ter ob nedeljah od 9. do 12. dopoldne. Knjižnica posluje na Vožarskem potu 2 t. j. koncem Florianske ulice in začetkom Karlovske ceste, postajališče električne cestne železnice ter je kar najbolj založena z vso slovensko literaturo, v nemščini pa z najlepšimi originalnimi romani, kakor tudi s prevodi najboljih francoskih, angleških in russkih pisateljev. Na razpolago so popolni imeniki vse knjižne zaloge. V knjižnico ima dostop vsak.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 9. do 15. januarja se je rodilo 16 otrok, 2 sta bila mrtvorodna, umrlo je 22 oseb, med njimi 13 domačinov in sicer za jetiko 2 osebi, med njima 1 tujec, in vsled mrtvoudu 1 oseba. Razen teh je umrlo še pet vojakov za legarjem. Za infekcijskimi boleznjimi je zbolelo 91 vojakov za tifuzom, 59 vojakov za grižo, 2 domačina in 1 tujec za vratico in 8 vojakov za egyptovsko očesno boleznijo.

Tatvine. V Kozarjah je dobil posestnik Fran Pleško v svojem gozdici dve ženski, ki sta kradli drva. Obe sta zbežali, ali Pleško ju pozna. — V Spodnji Šiški je izginil z dvorišča neke krčme sodček piva. — Na Poljanskem cesti je bilo ukraden neki stranki iz zaprite kleti 16 kilogramov masti, 200 jajc, drugi stranki pa 160 jajc in 12 litrov namiznega olja.

Vinogradniški tečaj priredi v nedeljo, dne 30. januarja c. kr. vinarski nadzornik B. Skalický v Trebelnem.

Majhen bel psiček se je zatekel v Gradiče št. 4 k čevljarskemu mojstru Zamljenu.

Zgubila se je zlata broža z briljanti in dvema modrima kamnoma. Pošten najdlitejjo naj proti visoki nagradi odda pri uredniku Lesničarju v Celju, Dolgo polje 1.

Razne stvari.

* Pogorela tovarna. V Nagy-Suranyiju na Ogrskem je zgorela velika tovarna sladkorja. * Pogorelo je več poslopij popolnoma do tal in znaša škoda nad dva milijona kron.

* Dva italijanska rečna parnika zgorela. V ladjedelnici v Bualaccu sta zgorela dva rečna parnika na dan, predno sta imela odpluti. Škoda znaša en in pol milijona frankov. Požar ni nastal po nesreči, marveč so začigli doslej še neznan individuali, katere pa pridno iščelo.

* Roparski umor v Lublju. V vasi Rozkopačev pri Lublju so banditje napadli hišo trgovca Grünblatta. Ubili so Grünblatta, njegovo ženo in šest njegovih otrok ter nekega tujca, ki je v hiši prenočeval. Grünblattov najstarejši sin je bil slučajno odsoten od doma in ga je ta slučaj obvaroval smrti. Banditje so oplenili hišo.

* Neprijatelji Madžarov. V Zenti je umrl bogati trgovec Pavel Vučić, ki je imenoval za glavnega dediča svojega več milijonov znašajočega premoženja svojo netjakino Vero Vučić, a s pogojem, da se ne sme poročiti z nobenim Madžarom. Če bi to storila, zapade vse zapustnikovo premoženje srbski cerkev občini v Zenti. Svoji drugi netjakini ni Vučić ničesar zapustil, ker se je poročila z Madžarom. Listi menijo, da bo sodišče to oporočo razveljavilo.

* V Tridentu na Tirolskem je vladni komisar izdal oklic, v katerem naroča za slučaj, da pridejo sovražni letalci nad mesto, naj gre prebivalstvo takoj v hiše, naj zapre vsa okna in pogasi luči, vozovi pa naj se popeljajo pod drevesa ali se naj vsaj ustavijo. Dalje naroča oklic, da je odstraniti iz podstrešij in gornejih nadstropij blizu vojaških poslopij stojecih hiš vse stvari, ki se lahko vžgo. Posebna komisija bo pregledala, če se je to izpolnilo.

* O pomorski bitki pri Draču razpleta italijansko časopisie in »Agenzia Stefani« svoje fantazije o potopljenih avstrijskih ladijah v boju z italijanskimi in zavezniškimi ladji. Vojnopravečevalski stan konstatira še enkrat, da sta »Lika« in »Triglav« zadela na mine in se potopila, predno se je prikazala kaka sovražna ladja. Govoričenje o potopitvi ene naših poizvedovalnih ladij tipa »Novara«, je prosta izmišljotina; francoski podmorski čoln »Foucault« je morda potopil kako ladjo, — pripadajočo drugemu brodovju, ali ne našemu.

* Dragocene izkopine. Dne 30. decembra so izkopali na Grškem in sicer pri Tiruysu (Argos) dragocen zaklad. Naleteli so nani slučajno. Izkopali so prekrasno izdelane prstane, dijademe, zapestnice in druge okraske od zlata, ahata, slonove kosti itd. Vse te nadene stvari so že nad 3000 let stare. Vsa ta zbirka dragocenosti je bila shranjena v železni loncu in zakopana precej globoko. Najdene dragocenosti, ki imajo velikansko vrednost, so izdelane v asirsko-babilonskem slogu in so bile najbrž v pradavnih časih prinesene iz Male Azije na Grško.

* Gospodarske priprave sovražnih držav. Začetkom marca se snide v Parizu izvenparlamentarni trgovski odbor, v katerem so zastopane Angleška, Rusija, Francija, Italija, Belgija in Japonska, da sklepajo o nadaljnem solidarnem postopanju rečenih držav na polju trgovine ter industrije. Te države imajo pač namen, da bi po končani vojni prenesle boji proti Nemčiji, Avstriji, Bolgariji in Turčiji na gospodarsko polje. Priprave se delajo že delj časa in je z ozirom na medsebojno finančno odvisnost teh držav zelo verjetno, da se bo v glavnih stvareh doseglo sporazumlenje.

* Največji panoptikum na svetu je v Londonu in je last neke madame Fussand. Ustanovljen je bil ta panoptikum že pred dobrimi sto leti in je v njem videti voščene figure vseh znamenitih javnih osebnosti, pa tudi figure posebno zanimivih zločincev. Zlasti Amerikanci ne zamude pri svojih obiskih nikdar ogledati si to zbirko, ki velja za nekak historični muzej. Zdaj so ta panoptikum obogateli za novo skupino. V posebni sobi stoji figura v Bruslju ustrejene miss Cavell. Ta je bila bolniška strežnica v Bruselju in je različnim Belgijcem pomagala, da so ušli iz Bruselja in se pridružili belgijski armadi. Vsled tega je bila od vojnega sodišča obsojena na smrt in ustreljena. Angleži so to izkorisčali za velikansko hujskanje proti Nemčiji. Po vsem svetu so agitirali. Zdaj pa še vedijo vojake v panoptikum in jim kažejo figuro gospodinje Cavell, da bi v njih kar najbolj razvne-

tili sovraščvo in jih zavzeli za boj. Pred sto leti je ta panoptikum služil za hujskanje proti Napoleonu in Franciji, zdaj služi za hujskanje proti Nemčiji.

* Elegantni zločinec. Vojaška policijska ekspozitura v III. okraju na Dunaju je izvedela, da se mudri v njem okrožju bivši natakar, 29letni Žiga Scholz, ki je bil že petkrat občutno kaznovan. Scholz spada med »legantne zločince«, to je, med one, ki imajo vedno nekaj kapitala, tako da se lahko umaknejo zasedovanju. Scholz je najraje kraljal pri zdravnikih in advokatih, pa je tudi že v hotelih ukradel znatne vsote. Kako leto se o njem ni ničesar slišalo. Scholz je bil namreč pri vojakih. Meseca maja je deserterjal in šel v Budimpešto. Tam so ga pač vjeli, a posrečilo se mu je, pobegniti iz preiskovalnega zapora in je šel na Dunaj. Tam je nastopal kot odličen kavalir, obiskoval najlegendnejše lokale in vodil s seboj elegantno dame, ki je imela posebno krasne brillante, a na najbrž ni spadala med krepostno ženstvo. Vojaška policijska ekspozitura je pa vendar izvedela za Scholza in ga je aretirala. Našli so pri njem zaznamenovane karte in dognali, da je pri hazardni igri goljufal, a kar je tekom mesecov s sijajnim življenjem zadržal velike vsote, se sudi, da ima še druge zločine na vesti. Oblečen je bil kakor kak princ.

Gospodarstvo.

Posojilnica v Črnomlju r. z. z neomej. zavezo je imela v svojem 31. upravnemu letu 1915 okroglo 216.000 kron prometa: hranihih vlog okrog 1.603.000 kron in naloženega denarja pri drugih zavodih okrog 466.000 kron. Hranihih vlog, od katerih plačuje rentni davek sama, obrestuje od 1. januarja 1916 po čistih 4%. Posojila izdaja: Na osobi kredit s poročalom po 6%, na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na vknjižbo s pupilarno varnostjo po 5%.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mala registrirana 271

blagajna

se kupi.

Ponudbe z navedbo cene pod »blagajna« na upr. »Sl. Nar.«

Resno

Vsled spremembe v družini se želi poročiti trgovcu, star 29 let, vojaščine prost. Ozira se le na gospice, ki se razumejo v gospodinjstvu ter imajo veselje do trgovine na deželi in so zmožne tudi nemščine. Starost 22 do 28 let. Tajnost zajamčena. Želi se nekaj premoženja, vendar to ni pogoj.

Pismene ponudbe, samo resne, do 28. t. m. na upravn. »Slov. Naroda« pod »srečna prihodnost/218«.

Mlad vdovec, 3 večjim posestvom na Sod. Štajerskem, poseduje 150.000 krov gotovine. Želi znanja z inteligencijo načrtno dobiti, da bo zanesen. Starost 26 do 32 let, plemenitega srca in lepe rašči v surho takojšnje ali poznejše ženitve.

Prične, ne anonimne ponudbe poleg slike, ki se vrne, do 10. februarja 1916, z navedbo event. imovine, na upravn. »Slov. Naroda« pod »št. 1000/220«. Tajnost se razume, zajamčena.

„Kino Ideal“

Danes izborni Nordisk spored s krasno dramo:

„Vešča“ ali Pala je slanica.

Jutri pa do ponedeljka:

Posebno vojno poročilo Eiko - teden štev. 69.

Velezanimivi posnetki podmorskih čolnov in torpedov v boju.

Zgodba tihega mlina.

po slovitem romanu

Hermann Sudermann

v 4 dejanjih.

v

„Kino Ideal“

Gospodična

ki je dovršila trgov. tečaj ter nato par mesecev prakticirala, **izšče primerne službe.** Ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda pod »služba/273«.

2 gospodični sestri

iz boljše rodbine, trgov. naobraženi, **izščeta mesta** v kaki tiskarni izven Ljubljane. Cen. dopise je poslati z navedbo plače pod **Tiskarna/260** na uprav. »Sloven. Naroda«.

Lovrenc Koroschetz, Maribor, Reiserstrasse 23 240 kupuje žlahtnih

kostanjev les

po visokih cenah.

Star klavir

se prodaja event zamenja za pianino. Pismene ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda pod »klavir/257«.

tehnicna

z nosilnostjo do najmanj 500 kg. — Ponudbe pod Poštni predal 47, Ljubljana. 256

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obtičanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z **Ria balzamom.** Loncek z garancijskim pismom 1 E, 3 lončki E 2.50, 6 lončkov E 4.50. Kemeny, Košice (Kassa) I Postfach 12/22, Ogrsko. 8842

Kostanjev les

vsake vrste (posekan ali stopeč), tudi cele gozde se kupi po visoki ceni.

Ponudbe z navedbo cene na uprav. »Slov. Naroda« pod »les/147«.

Lepo posestvo. Naprodaj! Lepo posestvo.

V prijaznem belokranjskem mestecu v Metliki se prodaja:

Hiša z hišnim vrtom **na najprometnejšem kraju** ob državni cesti, pravno pravno za gostilno, ali kakšno drugo obrt.

Vinograd v dveh parcelah z zidanim hramom.

Travnik z leseno stavbo za hišo.

Njiva ozir. vrt z nad 100 sadnimi drevesi.

Stavbni prostor tik ob cesti za kolodvorom, zelo ugodno za graditev restavracije, kateri se prodaja 20% pod kupno ceno za K 8000.